

Psycho-Social Factors Associated with Entrepreneurial Intention of the Fourth Year Thammasat University Students¹

*Pornthip Moungrmee*²

*Dusadee Yoelao*³

*Pinyapan Roamchart*⁴

Received: August 25, 2011

Accepted: November 26, 2011

Abstract

The objectives of this research were 1) to compare entrepreneurial intention of the fourth year Thammasat University students divided by psycho-social Factors; sex and work experience. 2) to study the interaction between situational, psychological traits, and psychological states on entrepreneurial intention of the fourth year Thammasat University students. 3) to study the correlation between situational and psychological traits on entrepreneurial intention of the fourth year Thammasat University students. 4) to explore the important predictor of entrepreneurial intention of the fourth year Thammasat University students. The samples were 320 students studying the fourth year at the faculty of accounting and faculty of economics in Thammasat University. Stratified random sampling was used to select the samples. Data were collected by questionnaire. Frequency, percentage, arithmetic mean and standard deviation were used for descriptive statistics, while One-way Analysis of Variance and T-test, Two-way Analysis of Variance, and Hierarchical Multiple Regression Analysis, were used for inferential statistics. The research findings were as follows: 1) students who were different in sex had differences in intention of becoming an entrepreneur at 0.05 statistical significant level. Nevertheless, students who were different in work experience had not differences in intention of becoming an entrepreneur at 0.05 statistical significant level, 2) there was no interaction between the ability for career decision-making and conformation to the reference group related to becoming an entrepreneur, 3) there was no interaction between attitude towards intention of becoming an entrepreneur and conformation to the reference group related to becoming an entrepreneur, and 4) situational factor ,i.e. social support and psychological traits ,i.e. extraversion could predict the intention of becoming an entrepreneur of the fourth year Thammasat University students after controlling conformation to the reference group related to becoming an entrepreneur.

Keywords: entrepreneurial intention, social support, internal motivation, appearance

¹ Thesis for the Master Degree in Applied Behavioral Science Research, Srinakharinwirot University

² Graduate Student, Master degree in Applied Behavioral Science Research, Srinakharinwirot University

³ Associate Professor in Behavioral Science Research Institute, Srinakharinwirot University

⁴ Lecturer in Faculty of Humanities Srinakharinwirot University

ปัจจัยทางจิตและสังคมที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์¹

พรทิพย์ ม่วงมี²
คุณกวี โยเทลา³
ภิญญาพันธ์ ร่วมชาติ⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังของนักศึกษา ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน 2) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะสถานการณ์กับจิตลักษณะเดิมที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะตามสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และลักษณะสถานการณ์กับความตั้งใจการเป็นผู้ประกอบการ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 4) เพื่อค้นหาตัวแปรที่สำคัญในการทำนายความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 320 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ทดสอบสมมติฐานในลักษณะของสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-Way ANOVA) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Hierarchical) ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนประสบการณ์ในการทำงานเพื่อหารายได้ด้วยตนเองในระหว่างการศึกษาดังกล่าวมีความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ 3) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ และ 4) ลักษณะของสถานการณ์ ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคม จิตลักษณะเดิม ได้แก่ บุคลิกภาพด้านการแสดงตัว สามารถร่วมกันทำนายความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 เมื่อควบคุมตัวแปร การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการคงที่

คำสำคัญ: ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การสนับสนุนทางสังคม แรงจูงใจภายในบุคลิกภาพ

¹ ภิญญาพันธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

² นิสิตระดับมหาบัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

³ รองศาสตราจารย์ ประจำสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

⁴ อาจารย์ ประจำคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความเป็นมาและความสำคัญ

จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ศึกษาเรื่องความต้องการแรงงานของสถานประกอบการ พ.ศ. 2551 พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการแรงงานที่จบการศึกษาปริญญาตรีในทุกสาขาวิชาทั้งหมด 46,553 คน ในขณะที่มีผู้ว่างงานในระดับนี้อยู่ถึง 91,192 คน และล่าสุดสำนักงานสถิติแห่งชาติ เปิดเผยตัวเลขว่างงานในเดือนมกราคม 2552 มีผู้ว่างงานสูงถึง 8.8 แสนคน คิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ 2.4 จะเห็นได้ว่าสภาวะการว่างงานมีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่มีความต้องการงานของผู้สำเร็จการศึกษาเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ส่งผลให้บัณฑิตที่จบการศึกษาจำนวนมากต้องตกอยู่ในสภาพของผู้ว่างงาน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553 : 3)

จากการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2553 : 4) ที่พบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาสาขาธุรกิจที่มีจำนวนผู้ว่างงานมากกว่าจำนวนที่ผู้ประกอบการต้องการเกือบ 2 เท่า แต่จากการศึกษาร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี รวมถึงเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ได้งานทำและประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี มีค่าอยู่ในระดับที่สูง แต่ทั้ง 2 คณะไม่ได้มีการแยกประเภทอย่างชัดเจนเช่นกัน ว่ามีนักศึกษาที่เป็นผู้ประกอบการหรือเป็นลูกจ้าง ข้าราชการในหน่วยงานต่างๆ อย่างชัดเจน อีกทั้งขัดแย้งกับผลการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2553 : 4) ที่พบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาสาขาธุรกิจที่มีจำนวนผู้ว่างงานมากกว่าจำนวนที่ผู้ประกอบการต้องการเกือบ 2 เท่า ดังนั้นจึงเป็นที่น่าสนใจว่า ทำไมนักศึกษาในกลุ่มดังกล่าวจึงมีสภาวะการว่างงานที่น้อยมากรวมไปถึงมีปัจจัยอะไรที่เป็นสาเหตุให้นักศึกษากลุ่มดังกล่าวตัดสินใจและตั้งใจเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการ โดยงานวิจัยนี้ได้ศึกษาเพื่อที่จะอธิบายถึงสาเหตุมากกว่านั้น จึงน่าจะครอบคลุมและพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อเปรียบเทียบความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ ที่มีลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังของนักศึกษา ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน

2) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะสถานการณ์กับจิตลักษณะเดิมที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ

3) เพื่อค้นหาตัวแปรที่สำคัญในการทำนายความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ

วิธีดำเนินการวิจัย

จากประชากรทั้งหมด 1,537 คน ได้จากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำนวน 320 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

1. จิตลักษณะเดิม: แรงจูงใจภายใน บุคลิกภาพ แบบแสดงตัว

2. ลักษณะของสถานการณ์: การคล้อยตามกลุ่ม อ้างอิงเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการการสนับสนุนทางสังคม

3. จิตลักษณะตามสถานการณ์: ความสามารถในการตัดสินใจ เจตคติต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ

4. ลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังของนักศึกษา

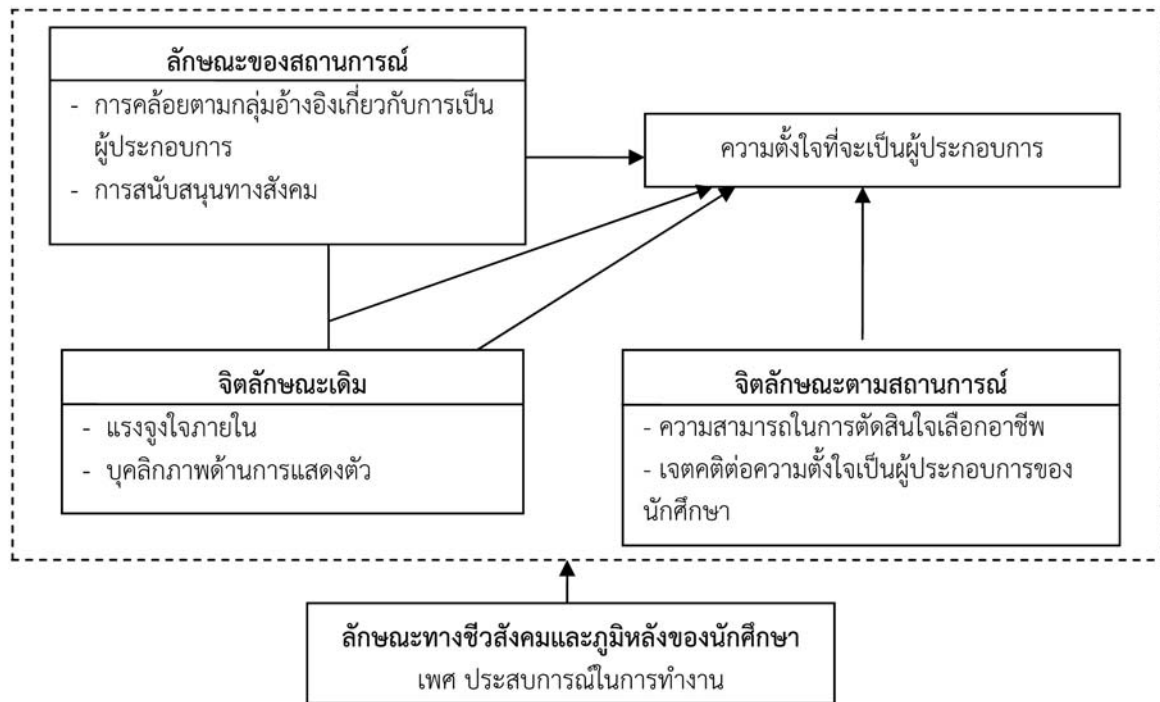
ตัวแปรตาม ได้แก่ ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ

เครื่องมือและวิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ได้เลือกใช้ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism model) ในการอธิบายความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ เนื่องจากว่าเป็นทฤษฎีที่มีการอธิบายสาเหตุสำคัญของพฤติกรรมใดๆ ของมนุษย์ไว้ 4 กลุ่มสาเหตุ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2541 อ้างอิงจาก Magnusson & Endler, 1977) คือ 1) ลักษณะของสถานการณ์ปัจจุบัน หรือสภาพแวดล้อมทางสังคมที่บุคคลกำลังเผชิญอยู่ในขณะนั้น ซึ่งจะเอื้ออำนวยหรือขัดขวางการเกิดพฤติกรรม โดยหากบุคคลมีความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ต่างๆ ตลอดเวลา บุคคลก็จะมีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมสอดคล้องตามทิศทางที่สถานการณ์ผลักดัน 2) จิตลักษณะเดิมของผู้กระทำ เป็นจิตลักษณะค่อนข้างคงที่ไม่ได้อยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์ปัจจุบันเป็นจิตลักษณะที่ก่อตัวขึ้นตั้งแต่วัยเด็ก สะสมมาถึงปัจจุบันจากการปลูกฝังอบรมในครอบครัวและโรงเรียน 3) จิตลักษณะร่วมกับ

สถานการณ์ คือ ปัจจัยทางจิตลักษณะเดิมอย่างน้อย 1 ด้าน ร่วมกับปัจจัยทางสถานการณ์อย่างน้อย 1 ด้านที่ส่งผลต่อพฤติกรรมหนึ่งๆ และ 4) จิตลักษณะตามสถานการณ์ หมายถึง ลักษณะทางจิตที่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิมของบุคคลกับสถานการณ์ปัจจุบันภายในตัวบุคคลนั้น โดยจิตลักษณะ

ตามสถานการณ์มักวันไหวแปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์โดยง่าย หรืออยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์นั้นๆ ดังนั้นทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมจึงเป็นทฤษฎีที่จะพยายามอธิบายสาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์ให้ได้ครอบคลุมมากที่สุด ดังแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐาน

1. นักศึกษาที่มีลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังของนักศึกษา ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ ในการทำงาน ต่างกันมีความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการสูง จะเป็นผู้ที่มีความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการสูงกว่านักศึกษาที่มีความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพต่ำ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ ในการเป็นผู้ประกอบการต่ำ
3. นักศึกษาที่มีเจตคติต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับ

การเป็นผู้ประกอบการสูง จะเป็นผู้ที่มีความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการสูงกว่านักศึกษาที่มีเจตคติต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการต่ำและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการต่ำ

4. ลักษณะของสถานการณ์ ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคม จิตลักษณะเดิม ได้แก่ แรงจูงใจภายใน บุคลิกภาพด้านการแสดงตัว จิตลักษณะตามสถานการณ์ ความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพ เจตคติต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสามารถร่วมกันทำนายความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 เมื่อควบคุมตัวแปรการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการคงที่

ผลการวิจัย

ตาราง 1 ผลการเปรียบเทียบความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาที่มีลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง แตกต่างกัน

ตัวแปร	N	\bar{x}	SD	t	P
เพศ					
ชาย	123	3.907	.588	.901	.368
หญิง	197	3.844	.618		
ประสบการณ์					
เคยมีประสบการณ์	234	3.899	.6736	1.964*	.000
ไม่เคยมีประสบการณ์	86	3.784	.3572		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานเพื่อหารายได้ด้วยตนเองในระหว่างการศึกษา ต่างกันมีความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 2 ผลการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการและเจตคติต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการที่มีต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพ * การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ	1.042	1	1.042	2.203
การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ * เจตคติต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา	1.483	1	1.483	3.794

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการนั้น ไม่พบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน และผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการนั้น ไม่พบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Hierarchical Model) ของความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ

ตัวแปร	R	R ²	R ² _{Adjusted}	SE _b	R ² _{Change}	F	F _{Change}
การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ	.263	.069	.066	.586	.069	23.634***	23.634*
ลักษณะของสถานการณ์	.267	.071	.065	0.586	.002	12.167***	.721
จิตลักษณะเดิม	.439	.192	.182	0.549	.121	18.767***	23.630*
จิตลักษณะตามสถานการณ์	.467	.218	.203	0.542	.026	14.540***	5.106**

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาปริมาณการทำนายความตั้งใจเป็น ผู้ประกอบการของนักศึกษาที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละ ลำดับชั้น หลังจากควบคุมตัวแปรในลำดับก่อนหน้า แล้ว พบว่า กลุ่มจิตลักษณะเดิมและเป็นกลุ่มที่ เพิ่มปริมาณการทำนายความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ ของนักศึกษาได้มากที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มจิตลักษณะ ตามสถานการณ์ ตัวแปรการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการและลักษณะสถานการณ์ ตามลำดับ

สรุปและอภิปรายผล

เพศ พบว่า สอดคล้องกับ ศิริวรรณ พจนอารี (2551: 48) อัญชล พล เชื้อนคำ (2548: 37) และ อัจฉรา สุขารมณ อรพินทร์ ชูชม และ ทศนา ทองภักดี (2540: 7) ที่พบว่านักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความตั้งใจ เป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ

ประสบการณ์ในการทำงานเพื่อหารายได้ด้วย ตนเองในระหว่างการศึกษาสอดคล้องกับ เฮนเดอร์สัน และ โรเบิร์ตสัน (Henderson & Robertson อ้างใน ชูชัย สมितिไกร, 2547: 68) ที่ว่าถ้าสภาพแวดล้อม ของบุคคลมีลักษณะที่ดึงดูดให้ประกอบธุรกิจของตนเอง และบุคคลนั้นมีประสบการณ์ที่ดีเกี่ยวกับธุรกิจ ก็เป็นไปได้ มากกว่าบุคคลนั้นจะประกอบธุรกิจของตนเองรวมถึง ชูชัย สมितिไกร (2547: 47) พบว่า นักศึกษาที่มี ประสบการณ์การประกอบธุรกิจมีความตั้งใจที่จะเป็น ผู้ประกอบการสูงกว่านักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์ การประกอบธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ นิศรา จันท์เจริญสุข (2542: 79-91) พบว่า เหตุผลสำคัญ ประการหนึ่งของผู้ที่ไม่สนใจเป็นผู้ประกอบการ คือ การ ไม่มีประสบการณ์การทำงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่พบ ไม่สนับสนุน สมมติฐานที่ 2 จากผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การที่ นักศึกษามีความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการสูงนั้น อาจจะมี ความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพที่สูงอยู่แล้ว และไม่ว่าจะมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการเป็น ผู้ประกอบการมากหรือน้อย ก็ไม่ทำให้ความตั้งใจเป็น ผู้ประกอบการนั้นเปลี่ยนแปลงไป จึงส่งผลทำให้ตัวแปร ทั้งสองไม่มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งจากงานวิจัยของ รัตนกรณ ชนะขำ (2545 : 5) พบว่า ปัจจัยที่มีบทบาท

สำคัญต่อความตั้งใจเลือกอาชีพคือ การรับรู้ความสามารถ ของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ อัจฉรา สุขารมณ อรพินทร์ ชูชม และ ทศนา ทองภักดี (2540: 8) การที่บุคคลจะตัดสินใจเลือกอาชีพใด อาชีพหนึ่ง บุคคลที่อยู่ในวัยเลือกอาชีพที่สมจริงแล้ว บุคคลนั้นจะต้องรู้จักและรับรู้ถึงความสามารถของตนเอง ซึ่งอรุณศรี อักษรศรี (2544: 7) กล่าวว่าความตั้งใจที่จะ เลือกรประกอบอาชีพอิสระ เป็นเรื่องของการตัดสินใจ ที่สำคัญมาก ต้องใช้วิจญาณตัดสินใจโดยอาศัย หลักการวิเคราะห์ สอดคล้องกับ บาร์โบซา เกอร์ฮาร์ด และ คิคกุล (Barbosa, Gerhardt & Kickul, 2007: 89-93) ที่ว่า ผู้ที่มีลักษณะความเสี่ยงสูงมีการประเมินการ รับรู้ความสามารถของตนเองที่มีต่อความตั้งใจเป็น ผู้ประกอบการสูงกว่าผู้ที่มีการรับรู้ความสามารถของ ตนเองที่มีลักษณะความเสี่ยงต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานที่ 3 แสดงให้เห็นว่า การที่นักศึกษา มีความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการสูงนั้น อาจจะมี ความสามารถเจตคติต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของ นักศึกษาสูงอยู่แล้ว และไม่ว่าจะมีการคล้อยตามกลุ่ม อ้างอิงเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการมากหรือน้อย ก็ไม่ ทำให้ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการนั้นเปลี่ยนแปลงไป จึงส่งผลทำให้ตัวแปรทั้งสองไม่มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

สมมติฐานที่ 4 พบว่าสอดคล้องกับสมคิด รักษาทรัพย์ (2547) ผลการศึกษาพบว่าบุคลิกภาพ ด้านความมุ่งมั่น ความคิดสร้างสรรค์ ความกล้าเสี่ยงที่จะ ประกอบอาชีพอิสระ ความซื่อสัตย์สุจริต ความทันสมัย มนุษย์สัมพันธ์ และความรับผิดชอบ ร่วมกันอธิบาย ความแปรปรวนของบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระ ของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และ มณฑกานต์ เมฆรา (2546: 39) พบว่า บรรทัดฐานทางสังคม มีอิทธิพลต่อความสามารถร่วมกัน พยากรณ์ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยบรรทัดฐานทางสังคมมีอิทธิพล ต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามากที่สุด ผู้ประกอบการมีบุคลิกภาพก้าวร้าว ขยันมันเพียร ชอบ การแข่งขัน และจะวางเป้าหมายในลักษณะท้าทาย สามารถทำได้จริง มีความรับผิดชอบ กระตือรือร้น รักความอิสระ และการพึ่งตนเอง เท็ดเดฟอล์ด (Tedefalk, 1986: 247 อ้างใน ธีรนุช โมลิสกุลมงคล, 2533) กล่าวว่าบุคลิกภาพที่กล้าตัดสินใจ-รับรู้ ชอบ

แสดงออก ชอบคิด ชอบแสดงความรู้สึก สามารถพยากรณ์ความเป็นผู้ประกอบการได้ดีสอดคล้องกับเฮา เซาว์ (Hao Zhao & et al., 2009: 392) พบว่าความสัมพันธ์ของบุคลิกที่มีผลสัมพันธ์กับขั้นตอนของกระบวนการในความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ และ อาคิรา โสภณชิวรงค์ (2552 : 67-70) พบว่าแรงจูงใจภายในมีอำนาจในการพยากรณ์ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และในส่วนของจิตลักษณะตามสถานการณ์ พบว่าสอดคล้องกับแนวคิดของ ชูชัย สมितिไกร (2547: 60) ที่พบว่า ทักษะคิดต่อการเป็นผู้ประกอบการสามารถพยากรณ์ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยไทยได้ รวมถึงการศึกษาอรุณศรี อักษรศรี (2544: 92) พบว่าการรับรู้เจตคติของบิดามารดาต่อการประกอบอาชีพอิสระ เป็นตัวแปรทำนายความสำคัญในการทำนายเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาเป็นอันดับแรก และ ชูชัย สมितिไกร (2547: 60-61) สรุปว่า บรรทัดฐานทางสังคมสามารถพยากรณ์ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยไทยได้ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า บรรทัดฐานทางสังคมเป็นแนวคิดในการศึกษาความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ อีกทั้งงานวิจัยของ วชิร โอภิธากร (2541: 106-107) พบว่า การรับรู้ปทัสถานทางสังคมต่อการประกอบอาชีพอิสระเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อความตั้งใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนระดับ ปวช. รวมไปถึงสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา (อนุ เจริญวงศ์ระยับ, 2553; วันวิสา เนื่องสมศรี จินดารัตน์ ปิณณิ และการุณย์ ประทุม, 2552) และสภาพแวดล้อมในครอบครัว ส่วนความตั้งใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประกอบอาชีพอิสระของบุคคล (พสชนัน นิรมิตไชยนนท์, 2553)

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

1. ลักษณะของสถานการณ์ ได้แก่ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ และการสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ดังนั้นคณะผู้บริหารของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และคณะเศรษฐศาสตร์ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ร่วมกับคณะวิศวกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ควรให้การสนับสนุนและจัดอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการ สำหรับผู้ที่กำลังจะจบการศึกษา เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาแสดงความสามารถ ความมั่นใจ เพื่อให้นักศึกษาแสดงศักยภาพ การเป็นผู้ประกอบการออกมา รวมไปถึงก่อให้เกิดความช่วยเหลือ และความสัมพันธ์ระหว่างคน สังคม ร่วมกันในกลุ่มผู้ประกอบการ เป็นแรงผลักดันให้สู่การเป็นผู้ประกอบการต่อไป

2. จิตลักษณะเดิม ได้แก่ แรงจูงใจภายใน และบุคลิกภาพด้านการแสดงตัวพบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา รวมไปถึงกลุ่มจิตลักษณะเดิมเป็นกลุ่มที่เพิ่มปริมาณการทำนายความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาได้มากที่สุด ดังนั้นสถาบันครอบครัวซึ่งถือว่าเป็นสถาบันที่สำคัญที่สุด ผู้ปกครอง บิดา-มารดา รวมไปถึงคณะผู้บริหารของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และคณะเศรษฐศาสตร์ ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีโอกาสเสาะแสวงหา และซึมซับประสบการณ์ใหม่ๆ เพื่อให้นักศึกษามีอิสระในการเลือกทำกิจกรรม และเมื่อนักศึกษามีอิสระที่จะเลือกกิจกรรม เขาก็จะเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพและความสามารถของเขาและอาจจะยังส่งผลให้นักศึกษามีความสุข ความเพลิดเพลินในการทำกิจกรรมที่ตนเองได้เลือกอีกด้วยซึ่งถือว่าเป็นการบ่มเพาะแรงจูงใจภายในแก่นักศึกษาอีกทางหนึ่ง

3. จิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ ความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพ เจตคติต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ไม่ว่าจะเป็นเพื่อน หรืออาจารย์ควรให้ความช่วยเหลือหรือส่งเสริมในด้านต่างๆ ซึ่งจะมีผลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในด้านต่างๆ เช่น การปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีต่ออาชีพผู้ประกอบการ การให้ความรู้-ความเข้าใจเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ การวางแผนแนวโน้มที่จะกระทำรวมไปถึงการแก้ปัญหาทางอาชีพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. เนื่องจากในการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน เป็นยุคที่มีปัจจัยภายนอกต่างๆ มากกระตุ้นอยู่ตลอดเวลาที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในธุรกิจที่เพิ่งเริ่มต้น เช่น นโยบายและมาตรการค่าแรงงาน 300 บาท/วัน และ

รายได้ปริญญาตรี 15,000 บาท/เดือน ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการเป็นผู้ประกอบการได้ เนื่องจากนักศึกษาที่จบใหม่อาจมีแนวคิดและความคาดหวังในเรื่องของรายได้เป็นส่วนสำคัญ ซึ่งถ้ามีรายได้ที่สูงอาจเป็นแรงจูงใจให้นักศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงานในฐานะลูกจ้างบริษัทหรือข้าราชการ (ภิญญาพันธ์ ร่วมชาติ, 2554; สุจินดา ประเสริฐ, 2554) ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไปจึงควร

เอกสารอ้างอิง

- ชูชัย สมितिไกร. (2547). รายงานการวิจัยศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยไทย. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2541, กันยายน). รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมเพื่อการวิจัยสาเหตุของพฤติกรรมและการพัฒนาและการพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์. วารสารทันตภิบาล, 10(2), 105-108.
- นิศรา จันทร์เจริญสุข. (2542). ทักษะชีวิตที่มีต่อการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาคณะวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตภาคพายัพ. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธีรนาถ โมลิสกุลมงคล. (2533). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักธุรกิจที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พสนัน นิมิตรไชยพันธ์. (2553, กรกฎาคม). บทวิจารณ์หนังสือ เรื่อง การเรียนรู้และพัฒนาในสถานประกอบการ: การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับองค์กร (Workplace learning and development: delivering competitive advantage for your organization). วารสารพฤติกรรมศาสตร์, 16(2), 114-118.
- ภิญญาพันธ์ ร่วมชาติ. (2554, มกราคม). ปัจจัยเชิงสาเหตุของความผูกพันต่อบทบาท เอกลักษณ์ของนักเรียนวิทยาศาสตร์ แรงจูงใจในการเรียนวิทยาศาสตร์และความคลุมเครือในบทบาทที่มีผลต่อ พฤติกรรมตามบทบาทของนักเรียนวิทยาศาสตร์ที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์. วารสารพฤติกรรมศาสตร์, 17(1), 56-75.

ศึกษาปัจจัยชีวสังคมในรูปแบบของความคาดหวังของรายได้ที่ได้รับเมื่อจบการศึกษากับความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาแต่ละคณะระหว่างคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และคณะเศรษฐศาสตร์ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร

- รัตนกรณ์ ชนะขำ. (2545). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง. ทุนอุดหนุนการวิจัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วชิร โอภิตากร. (2541). ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมสร้างเสริมในครอบครัวและสถานศึกษากับจิตลักษณะที่เอื้อต่อการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาอาชีวศึกษาในภาคใต้. ปริญญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมคิด รักษาทรัพย์. (2547). การวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาศายคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุจินดา ประเสริฐ อรพินท์ ชูชม พรรณี บุญประกอบ และอังศินันท์ อินทรกำแหง. (2554, มกราคม). ผลการพัฒนาแรงจูงใจภายในในการเรียนรู้และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. วารสารพฤติกรรมศาสตร์, 17(2), 53-68.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). รายงานการวิจัย: การศึกษาความต้องการกำลังคนเพื่อวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ. สกศ., กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา: กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

- ศิริวรรณ พจนอารี. (2551). *การศึกษาเปรียบเทียบชาวน์ อารมณฺ์ ความสามารถในการเผชิญปัญหาฟันฝ่า อุปสรรคและเจตคติมุ่งประกอบอาชีพอิสระของ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียน พณิชยการเพชรบุรี. การศึกษามหาบัณฑิต (ธุรกิจ ศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.*
- วันวิสา เนื่องสมศรี จินดารัตน์ ปิณณิ และการุณย์ ประทุม. (2552, มกราคม). ผลกระทบของสภาพ แวดล้อมธุรกิจและความคาดหวังในการทำงานที่มี ต่อจรรยาบรรณวิชาชีพและความน่าเชื่อถือในการ ทำงานของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในเขตภาค ตะวันออกเฉียงเหนือในประเทศไทย. *วารสาร พฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, 1(1), 213-224.*
- อนุ เจริญวงศ์ระยัป. (2553, มกราคม). การรับรู้สภาพ แวดล้อมภายในสถานศึกษาและลักษณะส่วนบุคคลที่ เอื้อต่อการเป็นอาสาสมัครอย่างยั่งยืนในนักศึกษา ระดับปริญญาตรี. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์, 16(1), 1-15.*
- อรุณศรี อักษรศรี. (2544). *การศึกษาปัจจัยบางประการ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปี 4 สถาบันราชภัฏ ภูเก็ต. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการ แนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.*
- อาคิรา โสภณวชิรวงศ์. (2552). *อำนาจพยากรณ์ของ ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูและแรงจูงใจภายในที่มีต่อ ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัย เชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ วท.ม. (จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- อัจฉรา สุขารมณฺ์ อรพินท์ ชูชม และ ทศนา ทองภักดี. (2540). *องค์ประกอบทางจิตวิทยาที่มี อิทธิพล ต่อการเลือกงานของนิสิตระดับปริญญาตรี. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ .*
- อัฐพล เชื้อนคำ. (2548). *คุณลักษณะความเป็น ผู้ประกอบการและความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่. การศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย เชียงใหม่.*
- Hao Zhao, Scott E. Seibert., & G.T. Lumpkin. (2009, April). The relationship of personality to entrepreneurial intentions and performance : A meta-analytic review. *Journal of Management, 381-394.*
- Krueger, N. F. Jr., Reilly, M. D., & Carsrud, A. L. (2000). Competing models of entrepreneurial intentions. *Journal of Business Venturing, 15, 411-432.*
- Barbosa, Saulo Dubard., Gerhardt, Megan W., & Kickul, Jill Richard. (2007). The role of cognitive style and risk preference on entrepreneurial self-efficacy and entrepreneurial intentions. *Journal of Leadership and Organizational Studies, 13(4), 86-104.*